బాల్యం

"ఒరే రాముడూ? కాస్త కోమటికొట్టుమీదికి వెళ్ళీమిరియాలు తీసుకు రావూ నాయనా?"

"డబ్బులియ్యి."

తల్లిదగ్గర డబ్బులు తీసుకుని రాముడు ఒక్క పరుగులో వెళ్ళిపోయాడు. సరళని వదలి వెళ్ళడం అతనికి మనస్సు ఒప్పకపోయినప్పటికీ 'తను చెయ్యకపోతే ఇంకెవరుచేస్తారీపని?' అనుకుని సంతృప్తిపడ్డాడు.

సరళ రాముడికి అయిదేళ్ళ చెల్లెలు. చాలా పెంకిపిల్ల. రాముణ్ణి అస్తమానూ కరుస్తూ రక్కుతూ ఉండేది. కాని రాముడెప్పుడూ ఆమెను మళ్ళీ కొట్టి ఎరగడు. ఆమె తనకంటే చిన్నపిల్ల అనో, మరెందుచేతో రాముడిక

189

అంటే అపరిమితమయినజాలి. ప్రేమ. అతడు ఆమెను వదలి ఎప్పుడూ. ఎక్కడికీ వెళ్ళేవాడు కాదు. అతను బడికివెడితే సరళ కూడా ఉండేది. అదు కోడానికి వెడితే కూడావచ్చేది.

సరళ మంచంఎక్కిన ఈ పదిరోజులూ అతనికి ఆటలు అదో మోస్తరుగా ఉన్నాయి. మొదటి మూడురోజులూ ఎల్లాగో బడికి వెళ్ళాడుగాని నాలుగోనాడు అతనికి బడిఅంటే విసుగెత్తింది. అతను అమ్మదగ్గరకు వెళ్లి. 'ఈ వేళస్కూలు మానెయ్యొద్దుటే?' అని అతిదీనంగా అడిగాడు. 'సరేలే' అంది తల్లి. అతని దైన్యాన్ని చూసి జాలిపడిగాదు. సరళకి ఒంట్లోఅల్లాఉన్న మూలాన్న అతడు అడిగినప్రశ్నకి ఏదో పరధ్యాన్నంగా ఆమె జవాబుచెప్పింది

రాముడు మిరియాలు తీసుకువచ్చాడు. తల్లి రసంతీసి మందుతో బల వంతంగా సరళని తాగిస్తోంది. సరళ కిందపడికొర్లుతూ మారాము చేస్తోంది. తల్లి బలవంతగా కాళ్ళమీద పడుకోబెట్టుకుని బుజ్జగిస్తోంది.

"మా తల్లిగాదు. ఇది తాగితే రేపు జ్వరం తగ్గిపోతుంది. తాగుమరి రేపుఇంక ఒద్దులే."

"ఎదవ రామిగాడు పాపం. మిరియాలు తీసుకొచ్చాడు పాపం. వాణ్ణి తాగమనలేవు. ఆః ముందు వాణ్ణి తాగమను." సరళ గొంతెత్తి ఏడుస్తూ కాళ్ళ మీదనించి దొర్లిపోతోంది.

తనకి జ్వరంవస్తే రాముడు తాగేవాడో లేదోకాని సరళకోసం కొంత రసం గుటుక్కుని తాగాడు. సరళ కొంచెం ఏడుపుమానింది. తల్లి ఉగ్గు పట్టినట్టుగా నోట్లోవేలుపెట్టి రసం పోసింది. అది గొంతుకలోకి దిగడంతోటే. ఉక్కిరిబిక్కిరయి. తుపుక్కుమని ఎదురుగా కూర్చున్న రాముడిముఖంమీద పడేటట్లుగా సరళ ఉమ్మివేసింది. తల్లి సరళని రెండు వీపుమీద గట్టిగా తగలనిచ్చి లేచి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. సరళఏడుపు ఎక్కువయింది.

రాముడు ఊరుకోబెట్టడానికి ప్రయత్నించాడు. సరళ అతన్ని పట్టుకొని రక్కి కరచి అరవడం ప్రారంభించింది. రాముడుమాత్రం అల్లాగే సముదాయిస్తున్నాడు.

"కుంపటిల్లా పట్టుకురారా"

రాముడు కుంపటిచెవుల్ని రెండుచేతులతోనూ పట్టుకోడంతోటే రెండు చేతులూ చుర్రున కాలాయి. గుబుక్కుని కుంపటి కిందకి వదలివేశాడు.

"గుడ్డతో పట్టుకోబాబూ! చెయ్యి కాలుతుంది."

గుడ్డతో పట్టుకుని రాముడు కుంపటి తీసుకొచ్చాడు. దానిమీద సీసాపెట్టి తల్లి సరళకడుపు కాస్తోంది. రాముడు కుంపటి విసురుతున్నాడు.

సరళ రెండురోజులనించీ కళ్ళువిప్పడంలేదు. జ్వరంఎక్కువగా ఉంది. అప్పుడప్పుడు కడుపులో పోట్లువచ్చి గావును గిలగిల కొట్టుకుంటుంది వైద్యుడు సుబ్బారాయుడు కడుపుకి కాపడం పెట్టమన్నాడు. రాముడికీజ్వరం చాలా విసుగ్గాఉంది., ఎన్నాళ్లుంటుందో వెధవ జ్వరం?

ఇప్పుడు సరళ ఏమీ మారాము చెయ్యడంలేదు. రాముడు దగ్గరగా కూర్చుని ఒళ్ళునిమిరినా అట్టే కదలదు. చిరాకు పడదు' మునపటిమల్లే రక్కదు. గిల్లదు. కేకలు వెయ్యదు.

"ఛా! ఇదంతా ఏమీబాగాలే'' దనుకున్నాడు రాముడు.

"బాబూ! సుబ్బారాయుడు దగ్గరకు వెళ్ళిమందు పట్రా. అల్లాగే ఉందనిచెప్పు. రాత్రివించీ మళ్ళీ కడుపునెప్పి రాలేదని చెప్పు."

రాముడు సుబ్బారాయుడు దగ్గరకి వెళ్లాడు. సుబ్బారాయుడు మందిచ్చాడు. రాముడు అనుమానంగా అడిగాడు.

"ఎప్పుడు తగ్గిపోతుందండీ జ్వరం?"

"తగ్గిపోతుంది. రెండుమూడు రోజుల్లో."

రాముడి మనస్సు కొంత తేలికపడింది. ఇంక రెండుమూడు రోజుల్లో సరళని మళ్లీబడికి తీసుకుపోవచ్చు; పక్క ఇంట్లోకి ఎవరో కొత్తపిల్ల లొచ్చారు. తనకి తీరుబడిలేక వాళ్ళనింకా సరిగా పలకరించలేదు. అందులో ఒకకుర్రవాడిదగ్గర కొత్తకొత్త మోటారులూ. బొమ్మలూ మంచిరంగుఅట్టల పుస్తకాలూ ఎన్నోఉన్నాయి. సరళకి అవన్నీచూపించాలి. అతనికిప్పుడన్నీ జ్ఞాపకం లేవన్నమాటగాని, ఇంకా చాలా సంగతులున్నాయి.

రాముడు గంతులు వేసుకుంటూ ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు.

మూడునాళ్ళు గడిచిపోయాయి. సరళకిఇంకా అల్లాగే ఉంది. సుబ్బా రాయుడు చెప్పింది అబద్ధమయిపోయింది. ఒకవేళ ఊరికే తనతో అల్లా అన్నాడేమో సుబ్బారాయుడు.

ఇంకో అయిదురోజులు అల్లాగే గడిచిపోయాయి. పక్కయింటి వచ్చిన కొత్తకుర్రవాళ్లంతా వెళ్లిపోయారు. వాళ్లబొమ్మలూ. మోటార్లూ అన్నీ పట్టుకుని. సరళ బొత్తిగా కళ్ళువిప్పడంలేదు. కళ్లురెండూ బాగా పొంగరించి ఉన్నాయి. ఊపిరిపీల్చుకునేటప్పుడు కొంచెం గురగురమంటుంది. అప్పు డప్పుడు ఒక మూలుగు మూలిగి ఒకపక్కనించి ఇంకోపక్కకి వత్తిగిల్లుతుంది.

మనుషు ఎప్పుడయినా ఇలా ఉండేదా సరళ? పాపం, ఏ మను. కుంటుందో! ఆటలాడుకోడానికి వీల్లేదు. బడికి తనతో రావడానికి వీల్లేదు కేకలు వెయ్యడానికి ఓపికలేదు జ్వరం వస్తేఎల్లా తోస్తుంది? రాముడు సరళ పక్కమీద కూర్చున్నాడు.

"ఎవరు రామిగాడు. వాణ్ణే కొట్టవేఅమ్మా."

సరళ తనలో తను గొణుక్కుంటుంది నెమ్మదిగా. పదిరోజులీమధ్యని

సరళ మాట్లాడలేదు.

"వొద్దు .. నాకొద్దు ... డబ్బియ్యి ... ఇత్తావా ఇయ్యవా?" సరళ వంటిమీద చెయ్యివేసి రాముడన్నాడు:

"ఇస్తుందిలే అమ్మా! జ్వరం తగ్గిపోయాకాను...."

సరళ రెండో పక్కకి దొర్లి ఏవో అర్థం తెలియనిమాటలు మాట్లాడింది. రాముడికి భయం వేసింది. తల్లిని పిలిచాడు.

"అమ్మా! ఎందుకే ఇల్లా మాట్లాడుతుంది?"

పలవరింతలు గావునురా. వెళ్లి సుబ్బారాయుణ్ణి తీసుకురా" తల్లి మంచం పక్కని కూర్చుంది. సరళ వంటిమీద చెయ్యివేసింది ఆమె ముఖంలో భయం రాముడు చూశాడు.

రాముడికి ఆ పరిస్థితులన్నీ చాలా గంభీరంగా కనిపించాయి. తనకి తెలియని సంగతులేవో జరిగిపోతున్నట్టు అనిపించింది అతనికి. ఇంట్లో అతని కంటే పెద్దమగాళ్ళు ఎవరూలేరు! పెద్దవాళ్ళు చేసే పనులన్నీ తనే చెయ్యాలిప్పుడు. అంతా ఇప్పుడు తనమీద ఆధారపడి ఉంది. ఒక్కసారిగా పెద్దవాడినై పోయాననుకున్నాడు. రాముడు. ఒక్కపరుగులో వెళ్ళి సుబ్బారాయుణ్ణి పిలుచుకువచ్చాడు.

సుబ్బారాయుడు మంచం పక్కని కూర్చుని సరళచెయ్యి అతి జాగ్రత్తగా చూశాడు. రాముడు బొమముముడివేసి నడిమీద—పెద్దవాళ్లలాగ—రెండు చేతులూ అన్చి నిలబడి అతి తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు. సుబ్బారాయుడు ఒక కాగితంమీద ఏదో రాసి రాముడిచేతికిచ్చాడు అన్నాడు:

"అబ్బాయి! ఇది మా ఇంట్లో చూపిస్తే ఒక మందుఇస్తారు. ఒక్క పరుగులో వెళ్ళి తీసుకురావాలి. ఇక్కడున్నట్టు రావాలిసుమా."

'పరుగెత్తడం మీరు నాకు నేర్పక్కరలేదు' -అన్నట్టుగా సుబ్బారాయుడువేపు చూసి చీటీ పుచ్చుకుని పరుగెత్తి వెళ్లిపోయాడు రాముడు. తలెత్తి పరుగెత్తగలడో ఆయనకేమన్నా తెలుసా? పెద్దతనతో చెప్పాలా ఏమిటి ఒక్క పరుగులో రావాలి. సరళ తన చెల్లెలా? ఆయన చెల్లెలా?

రాముడు ఆయాసంగా పరుగెత్తుకుంటో తిరిగి వచ్చేసరికి ఏదో కొంత మారింది. సరళని మంచం మీదనించి కిందికి దింపారు. సుబ్బారాయుడు సరళ కాళ్ళకేదో మర్దనాచేస్తున్నాడు. తల్లి చీరచెంగు ముఖంమీద కప్పుకొని ఏడుస్తోంది.

ఆతను వచ్చేలోగా ఏదో జరిగిపోయింది. తనని చూడనియ్యకుండా సుబ్బారాయుడు ఎక్కడికో పంపించాడు. ఏం జరిగిందో తను చూడలేదు. సరిగా తనని అప్పుడే పంపించాలా?

సుబ్బారాయుడు మందు సరళనోట్లో వెయ్యడానికి ప్రయత్నించాడు. సరళ నోరు తెరవలేదు. బలవంతంగా నోరు తెరిచి మందువేశాడు? అల్లా బలవంతంగా నోరుతెరుస్తాడేం? నెప్పెట్టదూ? అప్పుడప్పుడు అన్నందగ్గర కూడా పెంకితనంచేసి నోరుతెరవదు. అల్లాంటిది మందు తినమంటే నోరు తెరుస్తుందా? రాముడికి సుబ్బారాయుడుమీద ఎంతో కోపంవచ్చింది.

"మందు గుటకదిగింది. పనిచెయ్యాలి మరి. ఇంకోగంటకి చూడాలి ఎల్లా ఉంటుందో" అన్నాడు సుబ్బారాయుడు.

తల్లి గొల్లుమని ఏడవడం మొదలుపెట్టింది. ఇరుగూ పొరుగూ ఆడవాళ్లంతా వచ్చారు. సుబ్బారాయుడు తనకేదో పనుందని వెళ్ళిపోయాడు. వచ్చిన ఆడవాళ్ళు సరళకి తలోవైద్యం చెయ్యడం ప్రారంభించారు. సరళ ఊపిరి ఆదోమోస్తరుగాపీల్చుకుంటోంది.

రాముడు తదేకదీక్షతో చూస్తున్నాడు. ఏదో మహావిచిత్రమయిన విషయాన్ని చూపినవాడు తనొక్కడే అందరికంటే ముందుగా దాన్ని చూశాననుకుంటాడు. తనతోడివాళ్లకి ఈ విషయం ఏమీ తెలియదనుకుంటాడు. అంచేత అందరికంటే గొప్పవాడి ననుకుంటాడు. రాముడల్లాగే అనుకుంటున్నాడు ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తో.

కొంతసేపయిన తరువాత అంతా సరళని వదిలివేసినట్టూ కొంచెం దూరంలో కూర్చుని, చీరచెంగులతో కళ్లద్దుకుంటూ, ముక్కులు చీదుకుంటూ అనుకుంటున్నారు:

"ఏం శాశ్వతం. అపయిని కలికాల మొచ్చిందర్రా? కలికాలం మూడేళ్లవాళ్లకి నూరేళ్ళు నిండిపోతున్నాయి."

తల్లి సరళమీదపడి ఏడుస్తోంది ఒకావిడ రాముణ్ణి ఒళ్ళోకి తీసుకుని అంది ఏడుపురాగంతో:

"ఏడవకమ్మా! ఏడవకు. చెల్లాయి మన్ని ఒదిలిపెట్టి వెళ్ళి పోయిందమ్మా."

తను ఏడవడంలేందే! చెల్లాయి ఎక్కడకి వెళ్ళిపోయింది? అదే తెలియడంలేదు. ఒక్కసారి సరిగ్గా చూద్దామనుకున్నాడు గాని ఆవిడ అటువేపు చూడనివ్వలేదతన్ని ఆసలతనికి ఏడవాలనిలేదు. కాని అంతా ఏడుస్తుంటే అతనకీ ఏడుపొచ్చింది.

ఎవరో ఒకాయన సరళని భుజంమీద వేసుకుని లేవదీశాడు. తల్లిగోల ఎక్కువయింది.

"నా తల్లిని తీసుకుపోతున్నారోయి! నా తల్లిని తీసుకుపోకండోయి!"

ఇరుగు పొరుగు అమ్మలంతా ఓదార్చుతున్నారు.

"ఏడవకండి ఏడిస్తే ఏమిలాభం? సచ్చిపోయినవాళ్ళు తిరిగి వస్తారా అమ్మా? కుర్రాడు బెంబేలు పడిపోతాడు."

తల్లి ఏడుస్తుంటే రాముడుకూడా పైకి ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు.

"మంచివాళ్లని భగవంతుడు తీసుకుపోతున్నాడమ్మా. భూమ్మీద ఉంచడు ఏం అల్లరి చేసేదండీ పిల్ల ఇల్లంతా ఎంతవిందుగా ఉండేది!"

"మా చిన్నమ్మాయో, ఏంగంతులు! ఏంఆటలు!" అంటూ తనచచ్చి పోయిన కూతుర్ని తలచుకుని ఏడిచింది ఒకావిడ.

రాముడుకిదంతా చూసేసరికి గాభరాగా అయిపోయింది మనస్సు. ఎవరు మాట్లాడినా అతనికేమి తెలియడంలేదు. తెలియకపోయినా వాళ్ల మాటల్లో ఏదో అర్థం ఉందనుకున్నాడతను.

కొంతసేపటికి ఎవరిళ్లకి వాళ్ళు వెళ్లిపోయారు. రాత్రి రాముడు ఒంటరిగా మంచంమీద పడుకున్నాడు. తల్లి కొంగు పరుచుకుని పక్కగదిలో ఒకమూల పడుకుంది.

రాముడికి నిద్దరాలేదు. బోర్లగిల పడుకుని ముఖం తలగడాలో దాచి ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడతను. మధ్యాహ్నం ఆ గొడవంతా చూసినతరవాత అతనికి కళ్లువిప్పి ఆ చీకట్లోకి చూడ్డానికి భయం వేసింది.

అసలు ఏంజరిగింది?

సరళని ఎక్కడికో తీసుకుపోయారు ఎక్కడికి? మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తుంది?.... మళ్లీరాదేమో?

చచ్చిపోయినవాళ్ళు తిరిగి రారుట. సరళ చచ్చిపోయింది? అతని గుండెలు దడదడకొట్టుకున్నాయి అతని లోపలంతా కాళీ అయిపోయినట్టు అనిపించింది.

వాళ్లిందాకా అనుకున్నమాటల కన్నిటికీ కొద్దిగా అర్థం అతనికి తెలిసినట్టు అనిపించింది.

చచ్చిపోయినవాళ్ళు మళ్లీరారు. సరళ చచ్చిపోయింది.

ఒక్కసారి వెల్లగిల్లి తిరిగి ఇల్లంతా కలయజూశాడు. నిజమే! ఇల్లంతా కాళీ! సరళ ఎక్కడాలేదు!

గుండెలు చేత్తో పట్టుకుని ఎవరో పిసికినట్టయినది. తలగడాలో ముఖం పెట్టి ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. అల్లా ఏడిచి ఏడిచి నిద్రపోయాడు.

(భారతి; మార్చి 1938)